

21.02.2025.

Uz

Nr. 2.5/2025/782

Nr.

**SABIEDRISKO PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS KOMISIJA**
Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039

Priekšlikumi un komentāri par konsultāciju dokumentu

AS "Augstsprieguma tīkls" (elektroenerģijas pārvades sistēmas operators (turpmāk - PSO)) iepazīnās ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk - Regulators) 2025.gada 6.februārī publicēto KONSULTĀCIJU DOKUMENTU par noteikumiem par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu (turpmāk - Noteikumu projekts). Ar šo vēstuli PSO sniedz priekšlikumus un komentārus (skat. tabulu Nr.1).

Tabula Nr.1

PSO priekšlikumu un komentāru apkopojums par Noteikumu projektu

Noteikumu projekta punkts	Komentārs	Priekšlikums
2. Pārvades sistēmas operators plāna izstrādē izmanto ar regulatoru saskaņotus attīstības rādītājus (atbilstoši Kļūda! Nav atrasts atsauces avots..pielikumam) pārvades sistēmas operatora objektu (turpmāk - infrastruktūra) attīstībai atbilstoši sistēmas operatora funkcijām. Attīstības rādītājus nosaka, izmantojot kvantitatīvi noteiktus darbību aprakstošus lielumus, kas raksturo pārvades sistēmas operatora licencē noteikto funkciju izpildes kritiskās vērtības un novērtējuma lielumus un kritērijus kapitālieguldījumu īstenošanai. Pārvades sistēmas operators var iesniegt regulatoram pamatotu lūgumu saskaņot precizētus rādītājus vai	Nav korekti norādīts pielikums. Nav skaidrs kādam laika periodam ir šie rādītāji.	Norādīt korektu pielikumu un noteikt laika periodu attīstības rādītājiem

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Noteikumu projekta punkts	Komentārs	Priekšlikums
kritērijus ne vēlāk kā divus mēnešus pirms kārtējā plāna iesniegšanas.		
5. Pārvades sistēmas operators sagatavo plānu, ņemot vērā Tīkla kodeksā elektroenerģijas nozarē noteiktās elektroenerģijas sistēmas drošuma un kvalitātes prasības un informāciju, ko sniedz elektroenerģijas sistēmas dalībnieki un pārvades sistēmu operatori valstīs, ar kurām pārvades sistēmai ir starpvalstu savienojumi.	Tīkla kodeksā elektroenerģijas nozarē nav vienīgais dokuments, kas būtu jāņem vērā, prasības arī izriet no Eiropas tīkla kodeksiem Informāciju, ko sniedz elektroenerģijas sistēmas dalībnieki un pārvades sistēmu operatori valstīs, ar kurām pārvades sistēmai ir starpvalstu savienojumi ir ņemti vērā izstrādājot PSO ikgadējo novērtējuma ziņojumu. PSO neredz nepieciešamību papildus vēlreiz šo pildīt izstrādājot elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu (turpmāk – Plāns).	Lūdzam vārdus "Tīkla kodeksā elektroenerģijas nozarē" aizstāt ar vārdiem "normatīvajos aktos". Lūdzam svītrot punkta daļu "un informāciju, ko sniedz elektroenerģijas sistēmas dalībnieki un pārvades sistēmu operatori valstīs, ar kurām pārvades sistēmai ir starpvalstu savienojumi."
6. Plānam ir šādas daļas: 6.2. informatīvā daļa, kurā pārvades sistēmas operators ietver: 6.2.1. aprakstu par inovācijām un mērķa kapitālieguldījumu programmām (piemēram, izmaksu samazināšanu u.c.), kas jau tiek īstenotas, papildus norādot informāciju par mērķa kapitālieguldījumu programmām, kuras plāno īstenot turpmākajos 10 gados (ieguldījumiem 330 kV un 110 kV pārvades sistēmā), kā arī tām paredzēto plānoto kapitālieguldījumu apmēru infrastruktūrā atbilstoši 1.pielikumam;	Iespējams ir norādīts nekorekts pielikums.	Lūdzam precizēt pielikumu, ja nepieciešams.
7. Kopā ar plānu pārvades sistēmas operators iesniedz regulatoram plāna izvērtēšanai nepieciešamo informāciju: 7.1. aprēķinu par ietekmi, kādu uz pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem nākamajā regulatīvajā periodā radīs plānā ietvertie kapitālieguldījumi	Nepieciešams precizēt par to, ka arī pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu vidējās vērtības izmaiņas prognozi nākamajam regulatīvajam periodam aprēķinu veic tikai plānā ietvertiem kapitālieguldījumiem pārvades infrastruktūrā.	Lūdzam papildināt punktu par to, ka pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu vidējās vērtības izmaiņas prognozi nākamajam regulatīvajam periodam aprēķinu veic tikai plānā ietvertiem kapitālieguldījumiem pārvades infrastruktūrā.

Noteikumu projekta punkts	Komentārs	Priekšlikums
pārvades infrastruktūrā, un pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu vidējās vērtības izmaiņas prognozi nākamajam regulatīvajam periodam, kas ietver prognozi par vismaz pieciem nākamajiem kalendārajiem gadiem. Prognoze jāveic, ņemot vērā spēkā esošo tiesisko regulējumu;		
7.2. kapitālieguldījumu ieguvumu izmaksu analīzi plānotajiem no jauna izbūvējamajiem kapitālieguldījumu objektiem, kuri nav iekļauti apstiprinātājā Plānā un kuros pārvades sistēmas operatora kapitālieguldījumi pārsniedz 3 000 tūkst. euro;	Ieguvumu izmaksu analīze ir ļoti plašs jēdziens un tas nav ticis skaidri definēts. Vajadzētu noteikt vismaz galvenos kritērijus vai principus, ko tajā Regulators vēlas redzēt. PSO vērš uzmanību, ka pārsvarā kapitālieguldījumu projekti ir tīkla drošības un stabilitātes uzlabošanai un normatīvo aktu ievērošanas nodrošināšanai. To radītā finansiālā ieguvuma aplēse ir niecīga. PSO vēlas pārliecināties un lūdz Regulatoru apstiprināt, ka šī punkta izpratnē jauna izbūvējami kapitālieguldījumu objekti nav esošu objektu pārbūves kapitālieguldījumu projekti ar PSO finansējumu vai jaunu objektu izbūvēs ar trešo pušu finansējumu vai Eiropas pilnīgu vai daļēju līdzfinansējumu, kur PSO finansējuma daļa nepārsniedz 3000 tūkst. euro.	Lūdzam Regulatoru nodefinēt ieguvumu analīzē iekļaujamo informāciju un galvenos izstrādes principus.
8. Pārvades sistēmas operators plānu un šo noteikumu 7.punktā noteikto informāciju regulatoram iesniedz rakstveidā, nosūtot uz regulatora oficiālo elektronisko adresi (e-adresi) vai regulatora e-pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, katru gadu līdz 1 .augustam.	Iepriekš diskusijās viena no versijām par Plāna periodiskumu bija tāda, ka PSO Plānu varētu iesniegt Regulatoram katru otro gadu. Ņemot vērā arī lielo darbu apjomu Plāna izstrādāšanā, apstiprināšanā un pēc tam izskatīšanā un, ņemot vērā arī to, ka Plāns ir ilgtermiņa dokuments 10 gadiem un tā saturs	Lūdzam Regulatoru Plāna iesniegšanas periodiskumu noteikt katru otro gadu, sākot no 2026. gada. Vienlaikus PSO lūdz Regulatora viedokli vai Regulators atbalsta veikt grozījumus Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹ pirmās daļas pantā par Plāna periodiskumu katru otro gadu.

Noteikumu projekta punkts	Komentārs	Priekšlikums
	viena gada griezumā mainās nebūtiski, PSO ierosina Plāna iesniegšanas periodiskumu noteikt katru otro gadu. Papildus vēlamies norādīt, ka konsultāciju dokuments publicēts 2025.gada februārī. Jau šobrīd ir uzsākta plāna izstrāde saskaņā ar esošo normatīvo regulējumu - Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmums Nr.1/28 "Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu" (turpmāk – Noteikumi). Līdz ar to būtisku plāna nosacījumu maiņa ievērojami apgrūtinās kvalitatīvu un laicīgu plāna sagatavošanu.	Lūdzam Regulatoram noteikt pārejas periodā Plānu, laika periodam no 2026. gada līdz 2035. gadam, 2025. gadā iesniegt saskaņā ar esošiem Noteikumiem.
16. Pārskatā ietver šādu informāciju: 16.1. faktisko kapitālieguldījumu apjomu kapitālieguldījumu objektā iepriekšējā kalendārajā gadā kapitālieguldījumos, kas pārsniedz 3 000 tūkst. euro, atbilstoši Kļūda! Nav atrasts atsaucē avots. .pielikumam; 16.2. faktisko kapitālieguldījumu apjomu iepriekšējā kalendārajā gadā pa kapitālieguldījumu programmām, tūkst. euro atbilstoši Kļūda! Nav atrasts atsaucē avots. .pielikumam; 16.3. faktisko pamatoto, neparedzēto kapitālieguldījumu apjomu iepriekšējā kalendārajā gadā, kas radušies ārējo normatīvo aktu izmaiņu vai ārkārtas situāciju novēršanas dēļ, pa kapitālieguldījumu programmām. tūkst. euro atbilstoši Kļūda! Nav atrasts atsaucē avots. .pielikumam.	Nav korekti norādīts pielikums.	Lūdzam norādīt korektu pielikumu.
18. Līdz 2025.gada 1.maijam pārvades sistēmas operators		Nemot vērā priekšlikumu par Noteikumu projekta 8. punktu,

Noteikumu projekta punkts	Komentārs	Priekšlikums
iesniedz regulatoram. saskaņošanai attīstības rādītājus atbilstoši šo noteikumu 2.punktā noteiktajam,		lūdzam pirmo saskaņošanas termiņu par attīstības rādītājiem noteikt 2026. gada 1. maiju.
19. Pārskatu par 2024.gada plāna izpildi, kas apstiprināts ar regulatora 2024.gada 31.oktobra lēmumu Nr.79 "Par akciju sabiedrības "Augstsprieguma tīkls" elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu", pārvades sistēmas operators iesniedz regulatoram līdz 2025.gada 1. aprīlim.	2024. gads nevar būt 2024. gada lēmumā, jo ar 2024. gadu apstiprināja Plānu periodam no 2025. gada. Nepieciešams norādīt korektu lēmumu. Papildus nepieciešams noteikt, ka šajā pārejas periodā par 2024. gada izpildi PSO iesniedz atskaiti saskaņā ar esošajiem Noteikumiem.	Lūdzam precizēt lēmumu un noteikt, ka šajā pārejas periodā par 2024. gada izpildi PSO iesniedz atskaiti saskaņā ar esošajiem Noteikumiem.
20. Pārskatu par 2025.gada plāna izpildi, kas apstiprināts ar regulatora 2024.gada 31.oktobra lēmumu Nr.79 "Par akciju sabiedrības "Augstsprieguma tīkls" elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu", pārvades sistēmas operators iesniedz regulatoram līdz 2026.gada 1.aprīlim.	Papildus nepieciešams noteikt, ka šajā pārejas periodā par 2025. gada izpildi PSO iesniedz atskaiti saskaņā ar esošiem Noteikumiem.	Lūdzam noteikt, ka šajā pārejas periodā par 2025. gada izpildi PSO iesniedz atskaiti saskaņā ar esošajiem Noteikumiem.
	Noteikumu projektā tiek lietoti termini kapitālieguldījumu projekts un kapitālieguldījumu objekts. PSO izpratnē tas ir viens un tas pats.	Lūdzam noteikumos lietot vienu terminu – kapitālieguldījumu objekts vai kapitālieguldījumu projekts.

Valdes loceklis

Gatis Junghāns

Valdes loceklis

Arnis Daugulis

Lazda
edgars.lazda@ast.lv